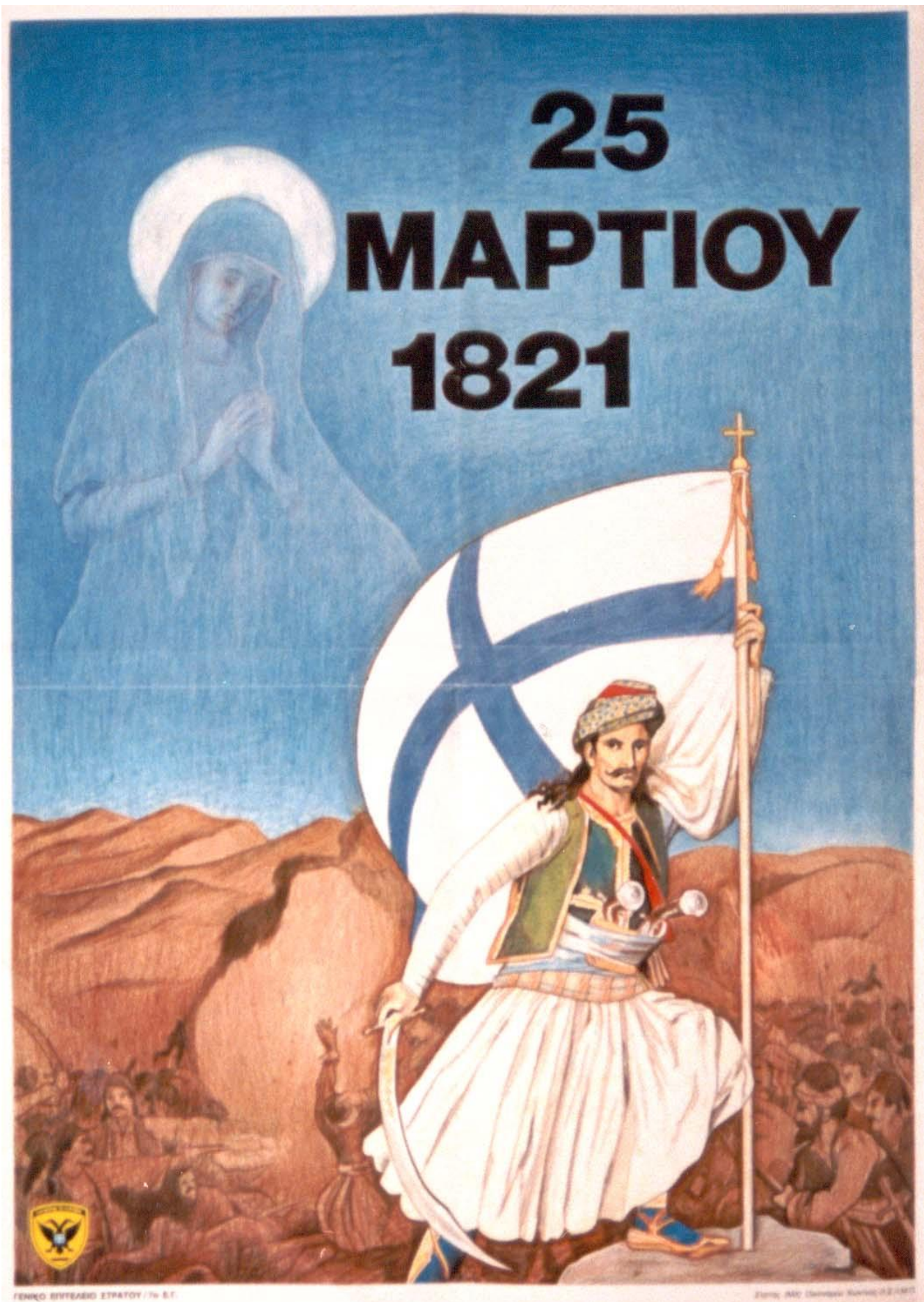

Όνομα: _____ Τάξη: _____

Η 25^η Μαρτίου

Κάθε χρόνο, στις 25 Μαρτίου, γιορτάζουμε μαζί δύο μεγάλες γιορτές.

Η μια γιορτή είναι θρησκευτική, «Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου». Μας θυμίζει τη χαρούμενη είδηση που έφερε ο αρχάγγελος Γαβριήλ στην Παρθένο Μαρία, τότε που τη διάλεξε ο Θεός για να γεννήσει τον Ιησού Χριστό, το Σωτήρα του κόσμου.

Η άλλη γιορτή είναι Εθνική. Τη γιορτάζει το έθνος μας για την επανάσταση που έκαναν οι σκλαβωμένοι Έλληνες το 1821, εναντίον των Τούρκων.

Τετρακόσια ολόκληρα χρόνια οι Τούρκοι είχαν σκλαβωμένη την Ελλάδα. Μαύρα χρόνια πέρασαν οι Έλληνες. Οι Τούρκοι σκότωναν, χωρίς σπουδαίο λόγο, άντρες, γυναίκες και μικρά παιδιά. Έβαζα βαριούς φόρους κι όταν δεν είχαν οι Έλληνες να πληρώσουν, άρπαζαν ότι εύρισκαν από τα σπίτια τους.

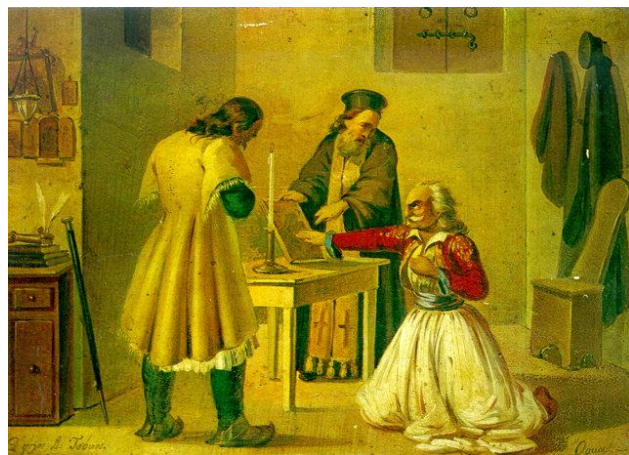

Τα σχολεία έκλεισαν. Μονάχα οι παπάδες στο κρυφό σχολείο, μάθαιναν λίγα γράμματα στα Ελληνόπουλα.

Άρπαζαν τα μικρά Ελληνόπουλα από τις μητέρες τους και τα έπαιρναν στην Τουρκία να μεγαλώσουν σαν Τουρκόπουλα και να τα φέρουν ύστερα, σαν μεγαλώσουν, να πολεμήσουν τους

Έλληνες. Υπέφεραν πολύ οι Έλληνες στα χρόνια τούτα της σκλαβιάς.

Κρυφά όμως κάποιοι Έλληνες ετοίμαζαν την Επανάσταση. Δημιούργησαν τη Φιλική Εταιρεία, μια ομάδα από Έλληνες έτοιμους να πολεμήσουν τον κατακτητή.

Κρυφά δεκάδες Έλληνες ορκίζονταν ότι θα λάμβαναν μέρος στην Επανάσταση. Ο Ρήγας Φεραίος με τα επαναστατικά ποιήματά του ξεσήκωνε τους Έλληνες εναντίον των Τούρκων.

Ήταν άνοιξη, 25 Μαρτίου 1821. Η εκκλησία γιόρταζε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Σ' ένα μοναστήρι στην Αγία Λαύρα, είχαν μαζευτεί οι Έλληνες οπλαρχηγοί. Ο Επίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε το λάβαρο της Ελληνικής Επανάστασης. Οι οπλαρχηγοί γονάτισαν και έδωσαν τον όρκο «Ελευθερία ή Θάνατος».

Έπειτα σκορπίστηκαν σε όλη την Ελλάδα. Ανέβηκαν στα ψηλά βουνά, βρήκαν τους αρματωλούς και τους κλέφτες, τους οργάνωσαν και άρχισαν την Επανάσταση. Πέρασαν μερικά χρόνια και η Ελλάδα κατάφερε να ελευθερωθεί.

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε. Όμως κάθε χρόνο σαν ξημερώσει η μεγάλη Εθνική Επέτειος της 25^{ης} Μαρτίου, όλοι οι Έλληνες την γιορτάζουν με δοξολογίες και παρελάσεις.

Φύλλο εργασίας

Απαντώ τις ερωτήσεις:

1. Τι γιορτάζουμε στις 25 Μαρτίου;

2. Σε ποιους ήταν σκλαβωμένη η Ελλάδα;

3. Ποιον όρκο έδιναν οι Έλληνες; Τι σήμαινε;

Συμπληρώνω τις πιο κάτω προτάσεις:

Η 25^η Μαρτίου είναι μια _____ γιορτή. Αυτοί τη μέρα
οι _____ ξεσηκώθηκαν για να ελευθερωθούν από τους
_____. Επίσης στις 25 Μαρτίου γιορτάζουμε τον
_____ της Θεοτόκου.

Οι Τούρκοι έκαναν πολλά _____ στους Έλληνες.

Οι Έλληνες στο τέλος _____ τους Τούρκους.

Γράφω το όνομα:

Ποιος είπε «Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια
σκλαβιά και φυλακή»;

Ποιος είπε: «Εγώ Γραικός γεννήθηκα, Γραικός θε να πεθάνω»;

Ποιος έγραψε τον Εθνικό Ύμνο;

Η ζωή των κλεφτών

*«Βασίλη κάτσε φρόνιμα να γίνεις νοικοκύρης
για ν' αποκτήσεις πρόβατα, ζευγάρια και αγελάδες...
Μάνα μου, εγώ δεν κάθομαι να γίνω νοικοκύρης
Και να 'μαι σκλάβος της Τουρκιάς, κοπέλι των σκυλιών.
Θα πάρω το ντουφέκι μου να πάω να γίνω κλέφτης,
Να πολεμάω με την Τουρκιά και με τους Αρβανίτες.»*

Η δύσκολη ζωή και τα βάσανα της σκλαβιάς από τους Τούρκους ήταν αβάστακτα. Πολλοί νέοι δεν ήθελαν να δουλεύουν σκλάβοι στους Τούρκους. Άρπαζαν λοιπόν το ντουφέκι τους κι ανέβαιναν στις κορφές των βουνών. Σιγά-σιγά ενώνονταν πολλοί μαζί και γίνονταν ένας μικρός στρατός. Ο μικρός αυτός στρατός έκανε επιθέσεις στους Τούρκους και τους ανάγκαζε να φέρονται καλά στους σκλαβωμένους. Για να τους κακολογήσουν οι Τούρκοι τους έλεγαν «κλέφτες». Μα για τους Έλληνες το όνομα κλέφτης σήμαινε τον ήρωα, τον περήφανο Έλληνα που δε δεχόταν να είναι σκλάβος.

Πώς ζούσαν όμως οι κλέφτες στα ψηλά βουνά; Τι έκαναν όταν δεν πολεμούσαν τους Τούρκους;

Ήταν οργανωμένοι σε ομάδες που τις έλεγαν «μπουλούκια». Ο αρχηγός τους λεγόταν «καπετάνιος» και το καλύτερο από τα παλικάρια το έλεγαν «πρωτοπαλικάρο». Είχαν και τον «ψυχογιό» που όλοι τον αγαπούσαν γιατί ήταν το πιο μικρό κλεφτόπουλο.

Ζούσαν σκληρή ζωή στις ράχες των βουνών και δεν μπορούσαν ποτέ να κοιμηθούν σε στρώμα γιατί τους κυνηγούσαν οι Τούρκοι. Όπως λέει και ένα τραγούδι, είχαν για στρώμα το σπαθί, προσκέφαλο το ντουφέκι τους και σκέπασμα τον ουρανό. Τις νύχτες φύλαγαν με τη σειρά «καραούλι», έμεναν ξύπνιοι για να προσέχουν από τους Τούρκους.

Όταν δεν είχαν πόλεμο έκαναν διάφορα αγωνίσματα μεταξύ τους: τρέξιμο, πήδημα, σκοποβολή και άλλα.

Στις μεγάλες γιορτές πήγαιναν στη λειτουργία που γινόταν στα μοναστήρια. Μετά έψηναν αρνιά στη σούβλα, χόρευαν λεβέντικους χορούς και τραγουδούσαν κλέφτικα τραγούδια. Στις γιορτές αυτές έβρισκαν ευκαιρία να διασκεδάσουν. Κι ύστερα πάλι πόλεμος και κυνηγητό με τους Τούρκους.

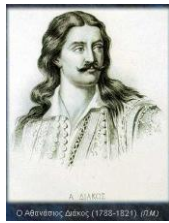
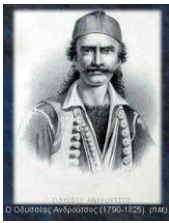
Απαντώ τις ερωτήσεις:

1. Τι ήταν οι κλέφτες;

2. Γιατί οι κλέφτικη ζωή ήταν δύσκολη;

Φαντάσου ότι είσαι ένας κλέφτης. Μπορείς να μας μιλήσεις για τη ζωή σας πάνω στα βουνά;

Οδυσσέας Ανδρούτσος, Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα, Αθανάσιος Διάκος, Γεώργιος Καραϊσκάκη,
Ανδρέας Μιαούλη, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Μακρυγιάννης

Ερευνώ

Βρες πληροφορίες για κάποιον από τους ήρωες της Ελληνικής Επανάστασης και γράψε λίγα λόγια γι' αυτόν.

[illegible]

Το κρυφό σχολειό

Πριν λίγες μέρες ήρθε στο σπίτι μου ένα μικρό παιδάκι με τη μανούλα του. Ήταν πολύ μικρό. Πιο μικρό από εσάς. Μόλις τεσσάρων χρονών. Σε μια στιγμή μας παρακάλεσε.

- Να πω ένα ... τραγούδι;
- Ναι Φώτη, πες. Σε ακούμε.

Κι αυτό γεμάτο ενθουσιασμό άρχισε:

«Φεγγαράκι μου λαμπρό
φέγγε μου να περπατώ
να πηγαίνω στο σχολειό
να μαθαίνω γράμματα
του θεού τα πράγματα».

Όλα τα παιδιά ξέρουν το τραγουδάκι αυτό. Ξέρουν όμως ποιοι το πρωτοτραγούδησαν και πότε;

Πριν πολλά χρόνια, όταν η Ελλάδα ήταν σκλαβωμένη στους Τούρκους, οι εχθροί δεν άφηναν τα Ελληνόπουλα να μαθαίνουν γράμματα. Όμως κάτι έπρεπε να γίνει. Τότε σκέφτηκαν τις εκκλησίες για σχολεία. Οι παπάδες θα ήταν οι δάσκαλοι. Πότε; Μήπως τη μέρα; Αλίμονο! Μόνο η νύχτα θα τους φύλαγε από τον κίνδυνο.

Έτσι τα βράδια ξεκινούσαν τα σκλαβόπουλα με την πλάκα και το κοντύλι στον κόρφο για την εκκλησία. Κρυφά – κρυφά έμπαιναν και μαζεύονταν γύρω από τον παπά. Με το φως του κεριού μάθαιναν να διαβάζουν, να γράφουν, να αγαπούν την Πατρίδα, το Θεό, τη Λευτεριά.

Όταν στις βαρυχειμωνιές ο ουρανός ήταν κατασκότεινος, παρακαλούσαν το φεγγάρι να φτάσουν καλά στο «σχολείο» τους. Να μάθουν «γράμματα, του Θεού τα πράγματα...»

Εξήγησαν και στο Φώτη αυτά... και φαίνεται κάτι κατάλαβε και φώναξε:

- Μανούλα αγαπώ πολύ το σχολείο. Αγαπώ πολύ τα γράμματα.

Εμείς σήμερα μαθαίνουμε γράμματα χωρίς φόβο, χωρίς προφύλαξη, χωρίς το φόβο του φεγγαριού, χωρίς σκοτάδια.

Πολύ κοντά όμως, στις Τουρκοκρατούμενες περιοχές της Κύπρου μας, υπάρχουν μικρά Κυπριόπουλα που δεν έχουν σχολεία σαν και σας, που δεν έχουν βιβλία. Αυτά τα παιδιά με κόπο και με πολλές δυσκολίες μαθαίνουν τα γράμματα.

Ας σκεφτούμε λοιπόν τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτά...

Εργασίες:

1. Τι ήταν το κρυφό σχολειό;

2. Συγκρίνω το κρυφό σχολειό με το δικό μου σχολείο.

